

دیباچه‌ای بر
الهیات نظام‌مند

www.ketab.ir

انتشارات دمان

آر. سی. اسپرول

ترجمه نگین نوریان دهکردی، سعید ماخانی

سرشناسه: اسپرول، رابرت چارلز. ۱۹۳۹-۲۰۱۷. Sprout, R. C. (Robert Charles)

عنوان و نام پدیدآور: دیباچه‌ای بر الهیات نظام‌مند / آر. سی. اسپرول؛ ترجمه نگین نوریان دهرکردی، سعید ماخانی.

مشخصات نشر: تهران: انتشارات دمان، ۱۴۰۰.

مشخصات ظاهری: ۵۱۲ ص. ۱۴/۵ × ۲۱/۵ م.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۷۲-۶۸۶-۰

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: عنوان اصلی: 2014, Everyone's a theologian: an introduction to systematic theology

موضوع: عقاید دینی -- به زبان ساده

Theology, Doctrinal -- Popular works

شناسه افزوده: نوریان دهرکردی، نگین، ۱۳۵۳، - مترجم

شناسه افزوده: ماخانی، سعید، ۱۳۶۹، - مترجم

رده بندی کنگره: BT۷۷

رده بندی دیویی: ۲۳۰

شماره کتابشناسی ملی: ۷۶۲۱۶۱۱

اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

دیباچه‌ای بر الهیات نظام‌مند

آر. سی. اسپرول

ترجمه نگین نوریان دهرکردی، سعید ماخانی

ویراستار: صحرا رشیدی

مدیر هنری: حمیده درویش

صفحه‌آرا: احمد علیپور

لیتوگرافی: اطلس چاپ، چاپ و صحافی: رامین

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۷۲-۶۸۶-۰

حق چاپ محفوظ است.

چاپ اول: آذر ۱۴۰۰

انتشارات دمان

برای خرید کتاب‌های انتشارات دمان به سایت زیر مراجعه کنید.

www.ketabweb.com

فهرست مطالب

۱۳	سخن مترجمان
۱۹	بخش اول: مقدمه
۲۱	فصل ۱: الهیات چیست؟
۲۹	فصل ۲: سپهر و غایت الهیات
۳۷	فصل ۳: وحی عام و الهیات طبیعی
۴۷	فصل ۴: وحی خاص
۵۵	فصل ۵: الهام و مرجعیت متن مقدس
۶۳	فصل ۶: عصمت و خطاناپذیری
۷۱	فصل ۷: جواز تعلق به کتب شرعی
۸۱	فصل ۸: متن مقدس و مرجعیت
۸۹	بخش دوم: الهیات
۹۱	فصل ۹: معرفت به خداوند
۹۹	فصل ۱۰: یگانه در ذات
۱۰۷	فصل ۱۱: سه در یک شخص
۱۱۳	فصل ۱۲: صفات انتقال‌ناپذیر خداوند

فصل ۱۳ : صفات انتقال‌پذیر خداوند	۱۲۱
فصل ۱۴ : اراده الهی	۱۲۹
فصل ۱۵ : مشیت الهی	۱۳۷
بخش سوم: انسان‌شناسی و آفرینش	۱۴۹
فصل ۱۶ : آفرینش از هیچ	۱۵۱
فصل ۱۷ : فرشتگان و شیاطین	۱۵۹
فصل ۱۸ : آفرینش انسان	۱۶۷
فصل ۱۹ : ذات گناه	۱۷۵
فصل ۲۰ : گناه نخستین	۱۸۱
فصل ۲۱ : سرایت گناه	۱۸۹
فصل ۲۲ : وعده‌ها	۱۹۹
بخش چهارم: مسیح‌شناسی	۲۰۷
فصل ۲۳ : مسیح انجیل	۲۰۹
فصل ۲۴ : یک شخص، دو ذات	۲۱۹
فصل ۲۵ : اسماء مسیح	۲۲۷
فصل ۲۶ : حالات مسیح	۲۳۵
فصل ۲۷ : مقام مسیح	۲۴۳
فصل ۲۸ : چرا مسیح جان داد؟	۲۵۱
فصل ۲۹ : کفاره جانشین	۲۵۹
فصل ۳۰ : میزان کفاره	۲۶۷
بخش پنجم: روح‌القدس‌شناسی	۲۷۳
فصل ۳۱ : روح‌القدس در عهد عتیق	۲۷۵
فصل ۳۲ : روح‌القدس در عهد جدید	۲۸۱

فصل ۳۳ : فارقلیط	۲۸۹
فصل ۳۴ : تعمید روح القدس	۲۹۷
فصل ۳۵ : عطایای روح القدس	۳۰۵
فصل ۳۶ : ثمره روح القدس	۳۱۵
فصل ۳۷ : آیا معجزات برای امروزند؟	۳۲۵
بخش ششم: نجات‌شناسی	
فصل ۳۸ : فیض عام	۳۳۵
فصل ۳۹ : انتخاب و تباهی	۳۴۳
فصل ۴۰ : دعوت ثمربخش	۳۵۱
فصل ۴۱ : آمرزیدگی به صرف ایمان	۳۶۱
فصل ۴۲ : ایمان نجات‌بخش	۳۶۹
فصل ۴۳ : فرزندخواندگی و یگانگی با مسیح	۳۷۷
فصل ۴۴ : تقدیس	۳۸۳
فصل ۴۵ : پایداری مقدسان	۳۹۱
بخش هفتم: کلیساشناسی	
فصل ۴۶ : برداشت‌های کتاب مقدس از کلیسا	۴۰۱
فصل ۴۷ : کلیسا: یگانه و مقدس	۴۰۷
فصل ۴۸ : کلیسا: کاتولیک و رسولانه	۴۱۳
فصل ۴۹ : عبادت در کلیسا	۴۲۱
فصل ۵۰ : آیین‌های مقدس کلیسا	۴۲۹
فصل ۵۱ : غسل تعمید	۴۳۷
فصل ۵۲ : عشای ربانی	۴۴۳

سخن مترجمان

درباره اثر

این کتاب تلاش کشیشی است پروتستان که از پنجره باورهای مسیحی ای انجیلی مهم ترین بحث های الهیاتی را برای مخاطبان روزگار خویش بازگو می کند، اما این کار را به شکل متداول و کلیشه ای آن انجام نمی دهد. شاید تکان دهنده ترین وجه دیدگاه او در همین زاویه دیدش به انسان نهفته است. او انسان را ذیل کیهان شناسی انجیلی خود می نگرد و نه بیرون از آن، و درست به همین سبب باور دارد ما همگی متألهم، عنوانی که در پیشانی کتاب در چاپ انگلیسی آمده است. نقطه عزیمت او باور بی کم و کاست و وفاداری محضش به متن مقدس است؛ هر چند چنین باور مطمئنی به متن مقدس، که در تاریخ دست خوش تحریفات و مداخلاتی شده، مورد تأیید باورهای اسلامی ما نیست، اما از منظر آشنایی با آن چه رویکرد انجیلی به دین مسیح دانسته می شود حائز اهمیت است و شناختی دست اول را در اختیار پژوهشگران قرار می دهد. او با نگاه رایج انسان امروزی، که به شیوه تفکر انسان گرایانه خور کرده، با ما سخن نمی گوید و، حتی فراتر از این، از اینکه او را به ضدیت با اصول ابتدایی بشر دوستانه

متهم کنیم هر کسی ندارد. با ایمانی راسخ از بطن سنت با خوانندگان سخن می‌گوید تا به ایشان نشان دهد فقط با تکیه بر همین سنت است که مخاطبان می‌توانند انسان بمانند، سنتی که در اصیل‌ترین شکل خود در متون مقدس و در کلام خدا یافت می‌شود. این اثر، از این جهت، بیانی است دست‌اول از متألّه‌ی که شاید در پژوهش‌های آتی در زبان فارسی در فهم الهیات مؤثر افتد.

شاید این زاویه دید معکوس برای ما بیش از هر چیز دیگری غریب و نامأنوس باشد. ما اغلب از زاویه دید سوژه، جهان و دیگر انسان‌ها و حتی خداوند و متن مقدس را به ابژه و اکاوی مان بدل می‌کنیم، ولی اسپرول انسان را در آئینه کلام خدا می‌نگرد و نگاهی واژگونه در پیش می‌گیرد. او نقطه عزیمت استدلال خود را در دل مرجعیتی قرار می‌دهد که آن را باور دارد و تلاش می‌کند ذره‌ای از آن منحرف نشود. از این روست که اصالت متون مقدس برای او بسیار حیاتی است. زیرا آغازگاه و خاستگاه او آنجاست و ما این را در دغدغه گاه و سواس گونه‌اش برای فهم تک‌تک واژگان متن مقدس درمی‌یابیم. هیچ جایی از استدلال او عاری از ارجاع به کتاب مقدس نیست و گاه این وسواس برای ما که به کلیشه تفکر آزادانه — اگر وجود داشته باشد — خو کرده‌ایم آزاردهنده است. اما او با همین شیوه خاص استدلال خود نشان می‌دهد برای رفتن به سوی خوشبختی راه دیگری نیست. برای اسپرول، که به سنت آگوستینی وفادار است، یگانه راه بازگشت انسان مسیحی هبوط‌یافته به ایمان در وفاداری محض به متن مقدس است.

نزد اسپرول، همه مؤمنان متأله‌اند؛ نه بدین سبب که الهیات خوانده‌اند، بلکه به این دلیل ساده که آدمیان آن گونه که متن مقدس و کلام خداوند می‌گوید صورت پروردگارند. آن آتش در جان ما روشن است، هر چند تلاش کرده باشیم آن را خاموش کنیم. ما جایی در بطن جانمان حضور خداوند را حس می‌کنیم و با این همه از آن روی برمی‌گردانیم، که البته

تقلایی است بیهوده. همه بدین معنا متألّهیم و تلاش اسپرول وظیفه‌ای است برای آنکه آن بارقه را نشان دهد و به یادمان بیاورد روشنایی‌ای را که در یکایک ما هست. هر چند این روشنایی را با واژگان تبلیغی، خوش‌بینی زودانگارانه و تن‌آسانی‌ای که بدان خو کرده‌ایم به ما نوید نمی‌دهد، بلکه با واژگان اصیلی که از متن مقدس برگرفته شده‌اند با ما سخن می‌گوید و به ما تذکر می‌دهد که زندگی مؤمنانه غنی‌تر و چه‌بسا دشوارتر است.

به یادمان می‌آورد زیستن بر این کرهٔ خاکی صرفاً بخش کوچکی از زندگی ماست و معنای زیستن و مرگ فراتر از این تجربهٔ کوتاه و جانکاه است. برای درک این امر باید از زاویهٔ کلام خدا به انسان بنگریم و نگاهی واژگونه در پیش گیریم. از نگاه اسپرول، خداوند به هیچ وجه نمرده است، چرا که آن زندهٔ جاوید از اول بوده است و انکار آن جز تأیید مرگ انسانی که آینهٔ اوست نخواهد بود. ما متألّهیم و این تذکر رستاخیز ماست، چرا که بدون آن به‌واقع مرده‌ایم. به باور او، این تذکر یگانه در مان غربت‌زدگی ما نیز هست، یگانه راه برای آنکه بتوانیم از بیگانگی با طبیعت، بیگانگی با خدا، بیگانگی با دیگری و بیگانگی با خویش رهایی یابیم.

به هر روی، این اثر را باید در گفتمان غالبی قرار داد که مسیحیان انجیلی بدان باور دارند و می‌کوشند با ارجاع تنها به کتاب مقدس، دین را توضیح دهند، مطلبی که برای مقابله با گفتمان کلیسای کاتولیک و تندروی‌های آن پا به عرصه نهاد و نمی‌تواند با اصول بنیادین دین‌داری سازگار باشد.

این مطلب خود نشان می‌دهد که باید مذهب پروتستان‌تیسیم را آنتی‌تز کلیسای کاتولیک در نظر آوریم که کوشیده هر آن چه را بر ضد آن مذهب است محق نشان دهد. این خود سبب شده که تفسیرهای ناثوابی از آموزه‌های دین مسیح ارائه گردد، مانند آن چه در بحث از تثلیث، عشای ربانی، تجسد، ... آمده است. از این روی، ضمن آگاهی مترجمان از چنین

تفسیرهایی، به نظر می‌رسد جایگاه مهم نویسنده در میان متألهین پروتستان و اهمیت این کتاب در معرفی این آموزه‌ها، این اثر بتواند در معرفی این آموزه‌ها به پژوهشگران موثر باشد و از منظر تولید اثری در ادبیات پژوهشی پروتستان‌تیسیم بدان نگریسته شود.

درباره ترجمه

نوشته اسپرول مملو از ارجاع به کتاب مقدس است. در آغاز کار با خود اندیشیدیم همه فقرات نقل شده در کتاب را خودمان مستقلاً ترجمه کنیم؛ چنین هم کردیم. نخستین مزیت این کار شاید زبان یکدست در معادل‌گذاری‌ها می‌شد. اما مهم‌ترین عیب آن هم این بود که نتوانستیم به بلاغتی که نیاز است دست یابیم. در نهایت، به این نتیجه رسیدیم که آن را فدای این کنیم؛ از آنجا که تصمیم گرفتیم از یکی از ترجمه‌های در دسترس کتاب مقدس بهره ببریم، قرار بر این شد که هیچ تصرفی در آن ترجمه نکنیم و هر فقره را بی‌کم‌وکاست نقل کنیم. این امر در مواردی سبب می‌شد یکدستی در معادل‌گذاری رعایت نشود، اما باید این نوید را داد که این امر بسیار محدود بوده است؛ یکی از این موارد به the kingdom of heaven مربوط می‌شود که در فقره نقل شده به صورت «ملکوت آسمان» آمده است، اما در ترجمه با تعبیر «پادشاهی آسمان». با این همه، تمیز این مطلب برای خواننده دشوار نیست.

در نقل فقرات کتاب مقدس مرجع ما ترجمه پیروز سیار از کتاب مقدس است. مشخصات کتاب‌شناختی این ترجمه بدین قرار است:

- عهد جدید، ترجمه پیروز سیار، تهران، نشر نی، ۱۳۹۶؛

- عهد عتیق؛ کتاب‌های شریعت یا تورات، جلد اول، ترجمه پیروز

سیار، تهران، نشر هرمس، ۱۳۹۴؛